

Régi legyek

Ha felébred, és bekapcsolja a villanyt, az éjszaka közepén a sötét téli házban legyek jelennek meg. Legyek, amik úgy akarják átvészelní a telet, hogy beköltöznek a házba az emberek közé. Sokan vannak bent, többen, mint nyáron. Szédülnek, gyengék. Egy darabig a lámpa felett a mennyezeten, a lambérián ülnek, aztán maguktól leesnek az asztalra, vagy a földre, vagy lejjebb, ahonnan már nincs hova leesni. Úgy néznek ki, mint akik elpusztultak, de élnek, félig az oldalukon heverve. Néha megmozdulnak, akiknek megy, azok átfordulnak a másik oldalukra. Van, hogy egyszerre fordulnak. Olyankor nagy a zaj.

Rendszerint erre ébred fel éjszaka közepén az ember, vagy átfordul a másik oldalára, és próbálja kialaudni a nyarat, vagy felkel, végigmegy a szobán, keresztül a sötét zúgáson, le a lépcsőn, a kapcsolót keresve. Felkapcsolja a villanyt, leül a deszkára, vár, s megjelenik az első. A fényre jön ő is, de a fényt nem találja, nekimegy az ember hosszú, sötét, zsíros hajának, ami félig az arcába lóg. Érzi, bennemaradt, elfáradt, nem küzdi fel magát a lámpa fényéig, egy időre belegabalyodik, mintha nem tudna kiszállni, vagy nem akarna, ott biztonságos a tél végéig. Ő is fáradt, nem veszi ki, hagyja, hadd pihenjen, hadd pihenjenek. Aztán feláll, lehúzza a vizet, lehajtja a deszkát, egy darabig viszi magával a hajában, aztán az erkélynél elhagyja. Az erkélyajtónál össze szoktak gyűlni a legyek a katicákkal. Télen a katicák is lefekszenek a padlóra. Sokáig mocorognak még, néhány tényleg megdöglik. Vergődés a halállal egy télen át. Élnek, talán éhesek. Sokszor beleesnek az ételekbe, vagy ráesnek valamire, ami néha épp az ebéd. Látszik, ahogy vonulnak az asztalokon, parkettán, vödron, húzzák a lábaikat maguk után.

Idegenek. Ezeknek nem kellene itt lenniük. Zúgnak is. Zavart hang, türelmetlen, száraz kétségbeesés. Olyan hang, ami télen nincs.

Nyáron nagy kint a hangzavar, a sok bogár egyszerre repül. Ők csinálják az alaphangot a földön. De télen csend kell. Meg kellene ölni őket, hogy ne maradhasson itt a tavalyi nyár. Ez a zúgás az előző évről. Tisztuljon ki belül minden, hogy aztán jöhessen a következő nyár, új legyekkel. Azok zúgják tele étellel a kerteket, de a régiek akkor már ne legyenek itt, a téli házban. Ne hozzanak semmit át a múltból. Haljanak meg, vagy menjenek el oda, ahova az összes régi légy megy, ott felejtse el mindent, aztán jöjjenek elő megint a jövő nyáron.

Szauna

Kislány fel-alá úszik egyedül. A hullámok csempéhez csapódó hangját hallani, ahogy a gyerek eléri a medence szélét, majd visszafordul, hozzáér a másik széléhez is, majd újra vissza. Monoton. Kerek tenyere tolja maga előtt a langyos vizet, lábai testétől lemaradva kissé lógnak a víz alatt, néha lábujjhegygel megérintik a fenék mozaikkockáit, s előre lökik víztől felpuhult testét. Ami kilátszik, mosolyog. Ha erre úszik, apját látja, visszafelé a sötét téli estét az ablakon át. Apja tőle néhány méterre ül.

A medence alig nagyobb, mint egy négyszemélyes lift. Merülőmedence, ami néhány fokkal melegebb, mint a kinti. Azoknak, akiknek az túl hideg. Mindkettőre ki van írva: „A medencét csak saját felelősségére használhatja!” – műanyag táblán, nyomtatott, házilag ragasztott fekete betűkkel. A felső fehér ablakok bukóra vannak nyitva, a gőz ritmusosan

hagyja el a szaunát, rajtuk keresztül látni, kint hideg van, talán az első hideg este december elején.

Amióta a kislány ott úszik, senki nem merült bele lehűteni a testét. Apukájából csak a műanyag széke és a férfiasan széttett két lába látszik a fal mögött. Nem lehet tudni, mit csinál. Újságot olvas, vagy csak egyszerűen nézi a gyereket, vagy inkább csak felé néz, mert mikor a gyerek az apjára néz, a tekintetéből látszik, hogy nem néz vissza rá senki. Úgy néz vissza a lánya szemébe, hogy nem rá gondol.

Csak erre az összesűrűsödött időre itt, ebben a szaunában. Hogy itt védve van. Vizes gatyában ül a párában, nézi a lányát – akiért majd meghal –, nem érti, hogy hogyan nem érez már semmit, még ha a lányára néz, akkor sem sokat. Pedig kellene, hogy érezzen. Amikor felé úszik, még csak-csak tud rá figyelni, tudja, hogy az ő lánya, hozzá tartozik, meg is tudná szólítani, de inkább nem. Mikor távolodik, s háttal van, már bárki lehetne, elveszíti a fonalat, azonnal másra gondol.

Nagyon hasonlít az anyjára, nem akarja látni benne az anyját, az ő lánya, nincs köze annak senkihez, csak hozzá. De van köze persze, csak nem foglalkozik vele, hogy kihez van köze – az ő lánya és kész. Mégis miért jut ez eszébe? Az egész hol kezdődött és mikor lesz vége, vagy vége lesz ennek az érzésnek egyáltalán, vagy csak szüneteltetni lehet a gondolatokat percekre, órákra? Nincsen itt senki, jó, van az a néhány szerencsétlen ott bent, a forró kabinokban. De mégis, csak én vagyok, fognom kell valamit, fognom kell az arcomat, az arcomon ne mozduljon meg semmi! És nem tudok felmelegedni, tők hideg lehet a szemem fehérje, körbevesz ez a rohadt pára is, bemegyek abba a forróságba. És nem hat. Annyi a baj és kész, semmi több. Hogy nem hat? Mi vagyok én? Izzadni se tudok, rosszul meg nem akarok lenni, minek lennék bent egy órát, aztán kiütöm magam, nyomhatom a vészcsengőt, úgy húznak ki a mentősök, a lányomért meg jön valaki más. Nem kell ez. Jó itt, kint, a medence mellett. Ülök az elbaszott életem közepén, nézem a feleségem lányát ide-oda, ide-oda. Nincs ez elrontva, nincs, csak üres, még valahol üres; érzem, valami még kéne, valami még nagyon hiányzik, de nem tudom, mi az.

Próbál nem gondolni semmire, mert ha mégis, akkor csak rosszra tud. Régen azt gondolta, minden jó, sokáig a rosszra is azt hitte, jó, de most már meg tudja különböztetni. A fürdőben talán nem éri utol a rossz, nem tudja zaklatni, mert a pára meg a gőz, meg ez a csobogás beburkolja idegszállait, az egész életét, a múltat, és ezt a gyenge jelent.

Van pár ember bent a gőzben, meg a finn szaunában, azokra sem gondol, mert azok fel vannak hevülve annyira, hogy azok itt sincsenek. Nem foglalkozik velük, nem is emberek, meztelenül vannak, ki vannak szolgáltatva, most azok olyanok, mint ő, kisebb a távolság köztük, és nehezen kitapintható a különbség, ezért könnyebb itt neki. Csak ne jöjjenek ide, ne üljenek itt, a medence körül!

Apa és lánya továbbra sem szóltak egymáshoz, a lány néha ránézett, megnyugtatta őt, hogy ott van. Most lemerül az alacsony vízben, majd felbukik, hátrahajtja a fejét, nem mozdul, sokáig tartja kezét az arcán, majd lassan hátrasimítja a hosszú haját, átlépdél a falhoz, ott megáll, kicsit rugózik, majd megint tesz néhány lépést, és az apja felé mosolyog.

Egy gyerek sincs a szaunában. Ő sincs itt mint gyerek, inkább mint tartozék, amit be lehet vinni, mint kutyát az étterembe, és le lehet adni a ruhatárban a másnapos ruhatáros lánynak, hogy elvegye a figyelmét a saját helyzetéről.

Az üvegek már teljesen bepárasodtak, kint sötét van, a szigetről is látni, hogy itt szauna működik. A két ablakkal párhuzamosan elhelyezett pálma meleg éghajlatot sugároz a fürdő különböző helységeiben tartózkodó néhány felnőttnek, az apának meg ennek az egy gyereknek, akinek pálma még nem sugárzott soha semmit, és arról sincs fogalma, hogy mi az a vasárnap.